

Magasinet Boligforbedring

Til boligejere i Ikast-Brande Kommune

ENERGIFORBEDRINGER | FINANSIERING | BYGGERÅD | RENOVERING | SPARETIPS | SIKKERHED | KOMFORT
FORBRUG | INSTALLATIONER | BYGGEREGLER | OPTIMERING | LOKALE FAGFOLK | KONKURRENCER OG PRÆMIER

WWW.MAGASINETBOLIGFORBEDRING.DK

Indhold

04	En brugervenlig hjemmeside til dig
05	Følg strømmen - er din bolig grøn?
06	Varmepumpe i Bording giver ny energi
07	Undskyld, det roder - vi forbedrer og renoverer ledningsnettet
08	Efterisolering - sådan holder du varmen
10	Opdatér det vigtigste rum i huset
11	Åbn porten for nye muligheder
12	Varm, varmere, varmepumpe
14	Få en grøn oase, hvor du kan dase
16	Skab økonomisk overblik, inden du går i gang
18	Sådan undgår du at smide penge ud af vinduet
20	Bil med stil
21	Er du klædt på til gør-det-selv-arbejde?
22	Har du indrettet? Eller har du bare rettet ind?
24	Har du husket advokaten?
25	Forsvarlige forsikringer
26	Følg strømmen
27	Udnyt brændeovnen optimalt

Udgiver: nord advertising A/S | **Salg og produktion:** nord advertising A/S | **Salgsansvarlig:** Torben Sand
Trykkeri: PE Offset | **Årstal:** 2019 | www.nord-ad.dk

DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL

DER ER MERE!

Du kan se hele vores boligforbedrings-univers på magasinetboligforbedring.dk, hvor du kan tilmelde dig vores nyhedsbrev, og så kan du selvfølgelig også finde os på Facebook.

Vi klæder dig på til **boligforbedringer** i Ikast Kommune

Vores hjem er det sted, hvor vi tilbringer allermest tid. Derfor skal din bolig selvfølgelig være rar, tryk og komfortabel, og så skal den være funktionsdygtig og økonomisk forsvarlig.

Der er mange forskellige årsager til, at vi går i gang med at forbedre vores bolig. Det kan være ønsket om øget komfort, æstetiske opgraderinger eller hensynet til miljøet og pengepungen. Uanset hvad kræver det ofte en lang række overvejelser og eventuelt rådgivning, inden man træffer den endelige beslutning.

IDÉER OG INSPIRATION

Magasinet Boligforbedring er både en inspirationskilde til dig, som drømmer om at foretage større ændringer ved din bolig, og til dig, som bare skal have justeret et par småting. I magasinet finder du tips, tricks og tilskudsmuligheder til både indendørs- og udendørsprojekter, og vi

guider dig igennem alt fra gulve, gardiner og gør-det-selv-arbejde til vinduer, varmepumper og ventilationsanlæg.

FIND DIN FAGMAND

Føler du dig inspireret til at opgradere boligen? Gennem magasinet præsenteres du for en lang række lokale fagmænd, som kan hjælpe dig i mål med dit næste boligforbedringsprojekt, og du er meget velkommen til at kontakte dem.

God fornøjelse!

Brug din lokale **fagmand**

WWW.MAGASINETBOLIGFORBEDRING.DK

En brugervenlig hjemmeside til dig

foto: Energi Ikast

Nu mulighed for at blive faktureret på timebasis. I praksis betyder det, at du kan sætte din vaskemaskine til at køre på det tidspunkt af døgnet, hvor strømmen er billigst.

Som et nyt tiltag har Energi Ikast tænkt mere brugervenlighed for forbrugerne ind på hjemmesiden. Forbrugerne har hidtil haft både en selvbetjening og et forbrugerweb, hvor man kan se kundeinformationer, regninger og eget forbrug. Men disse to skal nu fusioneres, så det bliver lettere at finde frem til de informationer, du har brug for.

EN KLOG SELVBETJENING

Når al information om forbrug og regninger er samlet ét sted, er det lettere for dig at holde øje med de andre løsninger, Energi Ikast kan tilbyde, som er favorable for dig. På den nye selvbetjening, som er under udvikling og frigives i løbet af 2019, kan du følge dit forbrug, hvis der skulle komme ændringer i husstanden.

Energi Ikast har som et af de første forsyningselskaber givet forbrugerne mulighed for at blive faktureret på timebasis. I praksis betyder det, at du kan sætte din vaskemaskine til at køre på det tidspunkt af døgnet, hvor strømmen er billigst. Det er smart og kan mærkes på din regning.

ONLINE FORDELE FOR KUNDERNE

Som kunde hos Energi Ikast får du mange fordele, og der bliver arbejdet hårdt på at tilbyde så brugervenlige onlinetjenester som muligt.

I løbet af 2019 bliver det for eksempel muligt at tilmelde sig e-boks, og med et nyt design på selvbetjeningen bliver det endnu nemmere, at tjekke sit forbrug og sine regninger online. Derudover skal du i fremtiden kunne tilmelde dig alarmer og overvågning af dit vand- og varmekonsum, så du får en alarm, hvis der sker større afvigelser i dit forbrug.

Med en overvågning af dit forbrug er tanken også, at du selv kan gå ind at tjekke, om dit for-

brug er faldet, steget eller er, som det plejer at være, og på den måde holde øje med det beløb, du betaler afkonto, så du ikke risikerer at få en stor efterregning.

GLIDENDE OVERGANG I 2019

De brugervenlige tiltag er allerede ved at blive implementeret på hjemmesiden, og derfor vil du som forbruger opleve, at der er en overgangsperiode indtil slutningen af 2019, hvor alle nye tiltag er oppe at køre. Vi håber, at forbrugerne vil tage godt imod systemet og udnytte de mange muligheder, det medfører.

Med konkurrencedygtige priser

gør vi det nemt for dig at vælge en miljørigtig forsyning, hurtigt internet og stabil strøm.

I 2018 producerede vi over 65 millioner kWh varme, vi transporterede 77 millioner kWh el, vi besvarede over 10.000 henvendelser og vi fortsætter med at have kunderne og en høj forsynings-sikkerhed i centrum for vores arbejde.

foto: Energi Ikast

VIL DU HAVE FLERE SPARERÅD?

Vil du have flere spareråd eller gøre brug af tilbuddet om et gratis energitjek, så kontakt Energi Ikasts energirådgiver til en uforpligtende snak om din bolig og dit energiforbrug. Hos os er der altid gode råd at hente.

Følg strømmen - er din bolig grøn?

Hos Energi Ikast vil vi gerne give forbrugerne den bedste forudsætning for at få en energivenlig bolig med et godt indeklima. Derfor kan du som andelshaver altid få et energitjek af din bolig - helt gratis. Hos Energi Ikast kan du desuden få professionel rådgivning af vores energirådgiver, som sidder klar til at besvare dine spørgsmål om boligens energiforbrug og energioptimering.

HVAD ER DIT FORBRUG?

I samarbejde med dig vil energirådgiveren blandt andet undersøge dit forbrug af el-, varme- og vand. Rådgiveren tilbyder desuden et serviceeftersyn på din boligs varmeanlæg. Efter gennemgangen af din bolig, udarbejder

energirådgiveren en kort skriftlig rapport, som fremlægger resultaterne af dit energiforbrug og giver anbefalinger til eventuelle forbedringer og besparelspotentialer, så du kan få et energioptimeret hjem. Her er det vigtigt at nævne, at Energi Ikast ikke udfører eventuelle forbedringer, men blot kommer med forslag til disse optimeringer.

GODE SPARERÅD

At spare på energien er ikke blot godt for miljøet - det er også godt for din økonomi. Ofte handler det om at ændre en vane eller to, og det er noget, vi kan huske hinanden på. For eksempel kan du huske at slukke lyset, når du forlader rummet, og huske at slukke strømmen helt på

de apparater, som står på standby. Du kan også skifte alle dine pærer til energisparepærer eller sætte en timer i stikkontakten, så du ikke bruger for meget unødigt strøm. Det er desuden en god idé at købe energivenlige hvidevarer, når de alligevel skal skiftes. På den måde undgår du de høje energiregninger.

At spare på energien er ikke blot godt for miljøet - det er også godt for din økonomi.

Varmepumpe i Bording giver ny energi

Foto: Rune Kaldau

Ved at bruge en varmepumpe, kan du udnytte naturens gratis energi i form af udeluft.

I 2019 kan borgerne i Bording se frem til opførelsen af et nyt fjernvarmewærk, som skal levere billigere og mere CO₂-besparende varme til boligerne i området. Det er godt for miljøet og godt for borgerne, og det er en investering i fremtiden.

VARMEPUMPE I BORDING GIVER NY ENERGI

I 2019 kan borgerne i Bording se frem til opførelsen af et nyt fjernvarmewærk, som skal levere billigere og mere CO₂-besparende varme til boligerne i området. Det er godt for miljøet og godt for borgerne, og det er en investering i fremtiden.

GRØN ENERGI TIL FOLKET

Fabriksvej 23 er adressen, hvor det nye fjernvarmewærk skal drives fra. Anlægget forventes at stå klar til 1. december 2019, og med en størrelse på omkring 4.000 kW, kommer varmepumpen til at levere varme til ca. 80 procent af Bordings samlede varmebehov på årsbasis.

GRØN ENERGI ER FREMTIDEN

Grøn energi er vejen frem – og det er fremtiden. Den nye varmepumpe i Bording fremtidssikrer varmeproduktionen med en CO₂-besparende løsning, og det er til gavn for alle forbrugerne og miljøet. Hos Energi Ikast sætter vi fokus på den grønne omstilling, og med den nye varmepumpe kommer vi skridtet nærmere et mere bæredygtigt valg og forbrug.

FRA GAS TIL VARM LUFT

I ca. 40 år har et naturgasfyret kraft-varmewærk leveret energi til borgerne i Bording, men den historie slutter nu. Naturgas er et fossilt brændstof, og fossile brændstoffer er noget af det mest forurenende, du kan varme op med.

Derfor har Energi Ikast og Bording naturligvis også valgt noget mere miljøvenligt, nemlig en varmepumpe, som kan lave selv den koldeste luft om til varme til Bordings beboere. Ved at bruge en varmepumpe, kan du udnytte naturens gratis energi i form af udeluft. Helt teknisk fungerer det således, at nogle store ventilatorer blæser luft gennem en fordampner, som indeholder en kogende væske ved lav temperatur. Når kogningen sker, bliver denne væske til damp og komprimeres, således at dampens temperatur og tryk hæves. Det betyder, at selv om der er minusgrader udenfor, kan der stadig trækkes varme ud af luften.

KONTAKT

Ved driftsproblemer kan driftsvagten kontaktes hele døgnet på tlf. 9660 0033, som vil henvise til el-, vand-, eller varmevagten.

Foto: Rune Kaldau

Undskyld, det roder - vi forbedrer og renoverer ledningsnettet?

Rundt omkring i bybilledet vil du opleve, at der bliver gravet under navnet Energi Ikast. Det gøres for at renovere rør og ledninger og for at forbedre ledningsnettet, som bl.a. skal forhindre for store varmetab og dermed gøre forsyningen mere bæredygtig.

MERE GRØN TRAFIK

Efterspørgslen på strøm stiger, og det gør den bl.a. fordi, der er flere el-biler på vejene. Stadigt flere vælger at købe en el-bil frem for en benzin- eller dieseldrevet bil, og det er en rigtig fornuftig udvikling, som ser godt ud på CO₂-kontoen. Hos Energi Ikast imødekommer vi gerne den grønne omstilling, men det kræver mere af el-nettets kapacitet, og det er derfor nødvendigt at udvide, så kablerne kan følge med efterspørgslen. På denne måde fremtidssikrer vi

også ledningsnettet, så vi kan følge med efterspørgslen mange år frem, når antallet af el-biler, varmepumper og andre energislugere stiger yderligere.

FÅ GENER PÅ GADEN

Når Energi Ikast igangsætter gravearbejdet, skulle det gerne give så få gener som muligt for borgerne. Renoveringssæsonen ligger cirka fra uge 13 til uge 43 afhængig af vejret, og de berørte borgere vil altid få information om gravearbejdet, hvis de kan forvente varmeanbrydelser. Skulle du alligevel opleve unødige problemer med gravearbejdet, er du altid velkommen til at kontakte Energi Ikast.

KONTAKT

Åbningstider for personlig henvendelse
Mandag-torsdag: 10.00-15.00
Fredag: 10.00-12.30

Åbningstider for telefonisk henvendelse
Mandag-torsdag: 8.00-15.30
Fredag 8.00-13.00
Tlf. 9660 0033

FAKTA

25-50%

af varmetabet sker gennem loftet og taget.

TIP// Du kan spare ca. 2.200 kr. om året, hvis du efterisolere 130 m² loft fra 100 til 400 mm i et hus på 130 m² opvarmet med fjernvarme. Se flere regneeksempler og besparelser på sparenergi.dk

EFTERISOLERING

- sådan holder du på varmen

Der findes mange gode grunde til at tjekke isoleringen i dit hus, men to af dem er et godt indeklima og økonomien. Isolering er dog mange ting, og der er nogle type isoleringer, der bedre kan betale sig at få lavet end andre. Tag en fagmand med på råd - så er du sikker på at holde varmen indendørs.

Efterisolering er noget, man foretager, efter huset er bygget. Det kan enten være på steder, hvor der ikke tidligere har været isoleret, eller på steder, som allerede er isoleret, men som behøver ny isolering. Det er ikke kun ældre huse, der kan trænge til isolering. Selv forholdsvis nye konstruktioner kan have behov for tætning, så varmen ikke siver ud.

HOLD PÅ VARMEN, HOLD PÅ PENGENE

Tag, vægge og vinduer skærmer din bolig mod vind og vejr, og de kan alle efterisoleres. I Danmark bruger vi omtrent 40 procent af landets samlede energiforbrug på at varme vores huse op. Når du efterisolere, sænker du dit energiforbrug og reducerer dine varmeudgifter. Besparelsen kan du allerede mærke, fra den dag du får isoleret din bolig, og renoveringsprojektet tjener sig selv hjem i løbet af få år. Ud over at du sparer på pengene, sparer du også klimaet for en del CO₂. Et af de mest energieffektive isoleringer du kan lave, er en hulmursisolering.

Har du allerede hulmursisoleret, er der heldigvis mange andre områder at tage fat på: tagkonstruktioner, skråvægge, ydervægge, gulvet over krybekælderen, skunkrum, gulv, kælderydervægge, kedlen på dit fyr og varmerørene. Så det er bare med at komme i gang.

ALLE MULIGE MATERIALER

Der findes næsten ingen grænser for, hvilke materialer man kan isolere sit hjem med. Nogle bruger mineraluld (glasuld eller stenuld), mens andre bruger papiruld eller Neopixels (flamingokugler). Derudover kan du også vælge isoleringsmaterialer som hørfibre, træfibre og hampefibre. Vær opmærksom, når du får efterisoleret dit hus, for der kan nemt opstå problemer med fugt og kuldebroer og efterfølgende skimmelsvamp, hvis isoleringen ikke er udført byggeteknisk korrekt. En fagmand kan både hjælpe dig med at undersøge, hvilken type isoleringsmateriale der er mest hensigtsmæssig for dit hus, tømme den eksisterende hulmur

for dårlig isolering, og udføre selve isoleringen, hvis du ikke selv har mod på det.

ISOLÉR - SÅ ER DU SALGSKLAR!

Hvis du efterisolere dit hjem, vil din bolig også stige i værdi. Et velisoleret hus er langt mere attraktivt end et dårligt isoleret. Når du sælger dit hus, er der krav om energimærkning. Dette mærke gør potentielle købere opmærksomme på, hvor stort varmeforbruget er, beregnet ud fra mængden af isolering. Det er altså ikke kun en angivelse af, hvor meget varme du rent faktisk har brugt. Hvis du har sparet meget på varmen, får den nye ejer altså et mere retvisende billede af, hvad han eller hun sandsynligvis vil få af udgifter til varme.

ANNONCE:

Sådan får du et bedre indeklima

Der findes mange grunde til at tjekke isoleringen i dit hus. To af dem er indeklimaet og økonomien. Ofte er tilbagebetalingstiden på en isoleringsopgave 2-5 år. Tag energikonsulenten med på råd, så er du sikker på at holde varmen indendørs.

Hulmuren er ofte den største synder i boligen – også selvom den er isoleret. Det er også her, at tilbagebetalingstiden er mindst. En tom hulmur koster 92kWh/m² pr. år.

HULMURISOLERING I 3 SCENARIER

Første scenarie starter med en tom hulmur. Dette ses oftest i huse fra før 1960. Her skal man være opmærksom på, om der ligger byggeaffald i bunden, som skal fjernes, før den isoleres. Det er ikke ualmindeligt, at der er 20-30 cm byggeaffald i hulmuren. Til dette scenarie anbefales det at benytte Neopixels, som er limet flamingo med grafit.

Priseksempel: 90 m² med 8 cm hulmur koster cirka 16.000 kr.

Andet scenarie er en tom hulmur, som er isoleret med blæst isolering, f.eks. rockwool, glasuld, skum eller lignende, for 20-30 år siden. Her kan man med fordel tømme hulmuren for gammel isolering og byggeaffald, så der bliver plads til for eksempel Neopixel, som er det bedste produkt på markedet i dag.

Priseksempel: 90 m² med 8 cm hulmur inklusiv tømning af hulmur koster cirka 22.000-25.000 kr.

Tredje scenarie er hulmure, der er isoleret med batts. Dette findes oftest i huse, der er bygget efter 1960. Her anbefales en efterisolering med papiruld eller glasuld. Huse bygget efter 2010, bør som regel ikke efterisoleres, da de typisk allerede er godt isolerede.

Priseksempel: 70'er hus på op til 140m² koster 12.000 kr.

KONTROL MED TERMOGRAFERING

Alle de hulmure Isolering Midtjylland isolerer, kontrollerer de med termografering senest 12 måneder efter, isoleringen er lavet. Viser de termografiske billeder svigt i isoleringen, udbedrer de selvfølgelig disse uden beregning. Du modtager desuden en rapport, som kan fremvises, hvis du engang vil sælge huset.

ISOLERING AF LOFT

Loftet er også et sted, der ofte er plads til forbedringer. Også her er det vigtigt at vælge det rigtige produkt. Her kan man vælge at isolere med batts eller blæst isolering (granulat). Ofte er det en fordel at få blæst isolering, da det kan være vanskeligt at rette de fejl, der er i den originale isolering. Hvis dampspærren er intakt, kan man isolere med sten- eller glasuld, som er den billigste løsning. Er dampspærren fra før 2010, bør man betragte den som utæt. Derfor anbefales det at bruge papiruld, da den er bedre til at håndtere den fugt, der kommer fra huset. Samtidig har papiruld den fordel, at mus, rotter og humår ikke kan lide at være i det.

Priseksempel: 140 m² blæst med 300 mm papiruld, inkl. vindplader, gangbro og ramme omkring loftet koster typisk 22.000 kr.

Isolér - så er du klar!

Køkkenet er et af de rum, hvor vi opholder os allermest, og køkkenet bliver af mange betragtet som husets hjerte. Uanset hvordan du bruger dit køkken, så er det et vigtigt rum, og derfor skal du også tænke dine behov godt igennem, inden du renoverer eller investerer i et nyt køkken.

TIP// Mange køkkenfirmaer kan også hjælpe dig med badeværelset eller med nye garderobeskabe.

AFKLARING OG RÅDGIVNING

Før du går i gang med at lede efter køkkentyper og kigge på designs, skal du have afklaret dit eget eller din families behov. Hvor mange mennesker bruger køkkenet til hverdag? Laver du mad alene eller sammen med andre? Har du brug for meget opbevaring? Laver du ofte mad til mange? Skal køkkenet også bruges som opholdsrum eller arbejdsplads? Når du går i gang med at planlægge din renovering eller opdatering af køkkenet, kan du med fordel indhente tilbud både fra køkkenfirmaer og håndværkere, for at sammenligne deres tilbud. Gode rådgivere kan vejlede dig sikkert igennem processen i forhold til dine ønsker, behov og budget.

PROFESSIONELLE SPARER DIG FOR MEGET

Det, der umiddelbart ligner en besparelse i forhold til at sætte sit køkken op selv, kan hurtigt blive dyrt, hvis du ikke selv er professionel håndværker. Tænk over, hvad din egen arbejdstid er værd, og hvad det kan komme til at betyde, hvis du laver fejltagelser, som du måske ikke selv er i stand til at udbedre. Overvej derfor grundigt, om det i virkeligheden ikke er den mest økonomiske og fornuftige løsning at få fagfolk til at gøre arbejdet for dig.

FÆRDIGGØRELSE OG AFLEVERING

Når køkkenet er færdigt, gennemgår I sammen de aftaler, I lavede forud for begyndelsen af ar-

bejdet. Gennemgå alle detaljer og sørg for, at alt rent faktisk er helt færdigt. Hvis der skal laves meget, udfylder I sammen en mangelliste og laver faste aftaler og tidsrammer for, hvornår arbejdet skal være udbedret. Når arbejdet formelt set overleveres til dig, overgår ansvaret også til dig. Det er afgørende i forhold til dine rettigheder. Hvis du fx har taget køkkenet i brug, før det var færdigt, bliver det sværere for dig at klage over fejl og mangler. Betal kun for arbejde, hvor kvaliteten er blevet kontrolleret, og I er enige om, at alt er, som det skal være.

Åbn porten for nye muligheder

Står du og skal have udskiftet en port i din garage, bør du overveje, hvilke behov du har, inden du vælger, for som kunde har du flere muligheder. Har din port standardmål, kan du finde flere gode muligheder på nettet, men leder du efter en port med unikke mål, bør du rådføre dig med en specialist, som kan give dig en detaljeret og god vejledning.

STANDARDMÅL ELLER UNIKKE MÅL?

Hvilken type port du har brug for, afhænger af dine ønsker og din ports mål. Har du en port med standardmål, er den billigste løsning at bestille en hjem fra en webshop, hvor du nemt selv kan finde et stort udvalg. Stadigt flere portfirmaer sælger porte på nettet, som kunderne selv skal montere, men her er det vigtigt at være opmærksom på kvaliteten, så du ikke bliver skuffet, når din port står i indkørslen. Ofte kan det være svært at se forskel på kvaliteten, særligt i forhold til isolering og kuldebroer, så vær sikker på, at porten lever op til kravene ved at læse varebeskrivelsen grundigt. Bestiller du en port

på nettet, skal du også være opmærksom på ansvar og reklamation, for når først du har brudt emballagen til porten og begyndt at montere den, lægger ansvaret hos kunden, og du kan derfor ikke benytte din reklameret.

Står du derimod med en garage, som ikke har standardmål, eller hvis du ønsker en særlig port, er det en god idé at spørge en specialist til råds. Med en specialist er du i trygge hænder gennem hele processen, og du er sikret et godt resultat. Specialisten tager ud til dit hjem og måler porthullet op, hvorefter porten bliver skræddersyet til netop din garage. I samarbejde med den fag-

kyndige finder I desuden ud af, hvilke farver, paneler og muligheder, din port skal have, så du får en port, der passer til dine behov.

ER DU I TVIVL, SÅ SPØRG

Er du i tvivl om, hvilken type port du skal have, så spørg en fagmand. En fagmand kan hjælpe dig godt videre i processen og kender allerede til de mange muligheder, der findes. På den måde er du sikker på at træffe det rigtige valg.

Tømrmester Thomas Enevoldsen laver ALT inden for tømrerarbejde:

- Montering af porte, døre og vinduer
- Nyt tag
- Efterisolering
- Certificeret køkkenmontør

Tømrmester Thomas Enevoldsen kan hjælpe dig med mange opgaver og er ikke bleg for at kaste sig ud i nye og anderledes opgaver.

Tilfredse kunder er altafgørende, og der bliver kræset for detaljerne.

ERIGO™

Thomas Enevoldsen

Tømrmester Thomas Enevoldsen
Tlf. 23 70 64 97

bakkenstomrer@gmail.com
tomrmester-thomas-enevoldsen.vihepo.dk

VARME VARMERE VARMEPUMPE

En varmepumpe kan være et økonomisk og miljøvenligt alternativ til din nuværende varmekilde, uanset om den skal integreres i din helårsbolig eller i dit feriehus.

Det skal selvfølgelig være rentabelt, hvis du vælger at udskifte din eksisterende varmekilde. Derfor kan du med fordel starte med at undersøge, hvad du betaler i varme i dag, og hvad en varmepumpe koster. Derudover er det også klogt at få et energitjek, så du får den varmepumpe, der passer til din helårsbolig eller dit feriehus.

SÅDAN FUNGERER LUFT/ VAND-VARMEPUMPEN

Luft/vand-varmepumpen trækker varmen ud af luften udendørs og bruger den til opvarmning af boligens vand. Det drejer sig både om

brugsvand og det vand, der bruges til rumvarme – fx i radiatorer og gulvvarme. En luft/vand-varmepumpe bruger 1 kW el til at levere cirka 3 kW varmeenergi, hvilket betyder, at du hurtigt sparer penge. Den er derfor et godt alternativ, hvis din have er for lille til jordvarme.

OPGRADÉR DIN FERIEBOLIG

En luft/luft-varmepumpe kan være en god investering i din feriebolig. Luft/luft-varmepumpen adskiller sig fra luft/vand-varmepumpen ved, at den ikke kan opvarme brugsvand eller vand til rumvarme. Luft/luft-varmepumpen opvarmer det rum, som den blæser ind i, og den skal derfor

placeres strategisk korrekt for at fungere optimalt. Til gengæld er den betydeligt billigere end en luft/vand-varmepumpe, og den kan fungere som et fint supplement til elvarmen i din feriebolig, da den er op til tre gange så effektiv som en elradiator.

Din lokale ekspert i varmepumper

Få luft i
budgettet
Spar på din
varmeregning

- ✓ Op til 4.100 kr,- i energitilskud
- ✓ 4.500 kr,- i håndværkerfradrag
- ✓ Få et skræddersyet tilbud

Ring på **9660 0999** - Se vores udvalg på www.midtjyskelcenter.dk

FAKTA

Luft/vand-varmepumpe

Levetid: Cirka 15 år

Fordele:

- › Den er billig i drift
- › Den producerer CO₂-venlig varme
- › Din bolig stiger i værdi og kan højst sandsynligt få et bedre energimærke

Besparelsen afhænger af:

- › Din nuværende varmekilde
- › Boligens areal
- › Hvor godt dit hus er isoleret

Så meget kan du spare!

Husets areal: 120 m²

Nuværende varmekilde: Oliefyr

Nuværende varmeforbrug: 13.400 kr./år

Med en luft/vand-varmepumpe sparer du her 6.000 kr. om året.

Kilde: spareenergi.dk

FAKTA

Husk at sikre dig, at varmepumpen...

- 1: er udviklet til det nordiske klima.
- 2: kan indstilles til 5°C, hvis den skal holde huset varmt om vinteren.
- 3: ikke støjer. Der er stor forskel på, hvor meget den enkelte varmepumpe larmer.
- 4: installeres af en godkendt installatør.
- 5: ikke automatisk kører ned, når det bliver varmt. Har din varmepumpe en kølefunktion, så husk at slå den automatiske temperaturregulering fra om sommeren, så du ikke bruger unødigt strøm.

TIP// Du kan få tilskud fra energiselskaberne, hvis du skifter fra elvarme til luft/luft-varmepumpe i dit feriehus.

TIP

På spareenergi.dk kan du indtaste din adresse og finde ud af, hvor meget du kan spare ved at skifte til en anden type varme.

FÅ EN GRØN OASE

HVOR DU KAN DASE

Er haven så tilgroet, at den er vokset dig over hovedet? Eller er du bare i tvivl om, hvordan du får udnyttet udendørsarealerne mest muligt? Så mangler du måske udefrakommende hjælp og inspiration.

De fleste synes, det er dejligt at have et grønt område, hvor de kan slappe af og nyde solen i sommerhalvåret. Derfor er det også vigtigt, at haven er et sted, hvor du har lyst til at opholde dig. Den skal være brugbar, og der skal være harmoni.

Er tiden knap, eller har du bare ikke så grønne fingre, kan din lokale anlægsgartner både hjælpe dig med gode råd og vejledning og med at indrette udendørsområderne, så de passer til dig.

Lægger du fliser i indkørslen, så læg dem kun der, hvor du rent faktisk kører og benyt grus eller græs rundt om. Så kan regnvandet løbe ned i jorden.

Sørg for, at fliser i haven eller indkørslen skråner. Så kan regnvandet løbe ned i et bed eller ud på græsplænen i stedet for ned i kloakken. Herved undgår du at belaste din kloak, og det sænker risikoen for oversvømmelse og fugtskader i kælderen.

Er du mest til fliser, kan du gøre din terrasse eller indkørsel mere regnvenlig, hvis fugerne er brede, og hvis du vælger en fugemasse, som vandet let kan trænge igennem.

DIN LOKALE ANLÆGSGARTNER KAN BL.A. HJÆLPE DIG MED:

- › Terrasse
- › Indkørsel
- › Støttemure
- › Hegn og låger
- › Græsplæne
- › Havearbejde
- › Hækklipning
- › Træfældning
- › Gode råd og vejledning

ANLÆG EN TERRASSE

En terrasse kan være et hyggeligt samlingspunkt for familien i sommerhalvåret. Her kan du slappe af i havestolen eller holde grillaften med vennerne og naboerne. Din anlægsgartner kan hjælpe dig med at finde den helt rigtige placering og størrelse af terrassen, så den er det sted, hvor sollys og temperatur passer dig. En fagmand kan også hjælpe med at anlægge en støttemur, som holder terrassen stabil.

TIP // For at afskærme terrassen kan du spare penge ved at bruge planter i stedet for hegn. Find nogle planter med en god vækst, som ikke koster så meget, fx pil. På den måde kan du få en billig afskærmning på kort tid.

FIND DET RIGTIGE HEGN

Det kan være svært selv at sætte et hegn op, så det holder på længere sigt. Hvilket materiale er bedst? Og hvordan gør du det stabilt nok? Hegnsopsættelse er et større projekt, hvis det skal gå rundt om det meste af din grund. Med professionel hjælp slipper du for besværet.

TIP // Overvej et åbent hegn, hvor brædderne er sat forskudt. Hvis vinden kan blæse igennem hegnet, er der en større sandsynlighed for, at det bliver stående under kraftigt blæsevejr. Så sparer du penge på reparationer.

SKAB NYT LIV MED FLOTTE BEDE

Mangler dine udendørsarealer farve og liv, kan et par bede rundt omkring i haven gøre underværker. En ekspert kan hjælpe dig med at udvælge de rigtige blomster både farve- og pasningsmæssigt. Du kan også få hjælp til at anlægge bedene dér, hvor du får allermost ud af dem.

TIP // Du kan bruge flis i dine bede og holde ukrudtet væk. Et 10-15 cm tykt lag forhindrer, at ukrudtet får sol, og uden sol vokser det ikke. Er du ikke begejstret for at luge, og vil du gerne undgå giftige sprøjtemidler, er flis en rigtig god løsning.

MASKINUDLEJNING & BUTIKSSALG

Vores Have & Park-afdeling tilbyder:

**Udlejning af maskiner
og trailere til alle formål**

Vedligehold og reparation af de fleste mærker.

— Det vi ikke har, skaffer vi

AAGAARD
MASKINER & UDLIJNING
aagaard-maskinudlejning.dk

Skab økonomisk overblik, inden du går i gang

FAKTA

DU KAN SPARE 30-50% OM ÅRET TIL UDGIFTER PÅ EL OG VARME VED ENERGIFORBEDRINGER SOM:

- › Efterisolering
- › Energiruder
- › Skift fra olie- til pillefyr
- › Skift fra olie- til naturgasfyr
- › Solfangere
- › Installation af jordvarmepumper

FAKTA

Kontakt dit lokale pengeinstitut og få rådgivning til at omlægge dit lån, bruge din friværdis eller få en vurdering af din bolig.

Du kan roligt gå i banken for at låne penge til dit byggeprojekt. Både til almindelige renoveringer og energiforbedringer.

Inden du skriver under på en aftale med en håndværker eller et byggefirma, skal du have finansieringen på plads. Det er de færreste, der har så mange penge stående på kontoen, at de selv kan finansiere hele byggeprojektet. Inden du godkendes til et lån, vil der blive foretaget en vurdering af dit hus, både for at anslå værdien på nuværende tidspunkt og efter byggeprojektets færdiggørelse.

OVERVEJER DU AT ENERGIRENOVERE?

Energiforbedring af din bolig kan være en god forretning, som kan give dig besparelser på både el- og varmeregning, samtidig med at det øger husets værdi ved et eventuelt salg. Derfor er bankerne særligt velvillige med lån til energiforbedrende renoveringer, da det sikrer betaling af renter og afdrag på lånet.

Det er en god idé at undersøge, hvor meget dine forbrugsudgifter til el og varme vil blive reduceret ved en energirenovering. Indhent tilbud fra relevante håndværkere og få fx en energikonsulent til at hjælpe dig med beregningerne, som du senere kan fremvise i banken. Energirenoveringer medfører ofte et bedre indeklima, et bedre energimærke og alt i alt et bedre hus, som kan sælges til en bedre pris. Få en vurderingsekspert til at vurdere værdien af forbedringerne – disse kan have positiv indflydelse på din friværdis og lånevilkår.

FORDELAGTIG FINANSIERING

Når du har indhentet alle informationerne, er det tid til at finde ud af, hvilken type lån du skal optage. Flere banker tilbyder fordelagtige finansieringer med lave renter i forbindelse med

klima- og energirenoveringer. Tænk også over lånets løbetid. Hvis du isætter nye vinduer for 40.000 kroner og sparer 6.000 kroner om året på varmeregningen, vil det sandsynligvis give bedre mening at afbetale lånet over 6-7 år end at vælge et kreditforeningslån med 30 års løbetid. Jo hurtigere lånet bliver afviklet, jo hurtigere er du klar til eventuelt at optage lån til yderligere forbedringer.

TIP// Hvis du låner penge til f.eks. et nyt badeværelse, køkken eller tilbygning, kan det højst sandsynligt betale sig at optage et lån til energiforbedringer samtidig.

MØDE

inden **1** time

SVAR

inden **24** timer

Conni B. Morthorst
Dir. tlf: 96 60 82 00

Lasse B. Enevoldsen
Dir. tlf: 96 60 14 88

Helle Gaardsted
Dir. tlf: 96 60 14 78

Peter Mortensen
Dir. tlf: 96 60 92 03

Skal boligen forbedres..?

Trænger du til nyt køkken eller bad? Vil du gerne energioptimere din bolig?
Eller har du bare brug for flere kvadratmeter? Der kan være mange gode grunde til
at overveje at bygge om eller til. I Den Jyske Sparekasse ved vi, at nogle drømme kræver hurtig handling.
Derfor tilbyder vi et møde inden for 1 time – og giver svar på dine muligheder inden for 24 timer.

Råd til bolig. Hele livet.

Kontakt os direkte eller på
97 15 52 55 / ikast@djs.dk

Østergade 21 · 7430 Ikast
djs.dk

 DEN Jyske
SPAREKASSE

Sådan undgår du at smide penge ud af vinduet

Det er vigtigt, at du sætter dig godt ind i reglerne om energimærkning, inden du udskifter dine vinduer. Det giver dig nemlig en række fordele på den lange bane.

Når du vælger nye vinduer, skal du først og fremmest vælge energirigtigt. Der er mange penge at spare, samtidig med at de gode løsninger også er de bedste for miljøet. Der er heldigvis lavet en mærkningsordning, som gør det hele lettere for dig at overskue.

ENERGIMÆRKNINGEN ER TIL FOR DIG

Energimærkningen i den velkendte skala fra A til G blev lavet tilbage i 2009 efter ønske fra den daværende regering. Mærkningen er lavet for at give den almindelige forbruger, som ikke har et forhåndskendskab til vinduernes komplekse energiforhold, en nem mulighed for at vælge et vindue, som er bedre end minimumskravet i lovgivningen. Siden 1. januar 2016 har det været et lovkrav, at vinduer som minimum skal være B-mærket - og det gælder både ved nybyg og ved udskiftninger.

TIP // Se efter energimærket, når du køber vinduer. Det er ikke nok, at producenten betegner dem som energirigtige.

FÅ FLERE FORDELE

Undersøgelser har vist, at vinduesudskiftning er det energibesparende tiltag, som giver de største komfortforbedringer i boligen. Nye vinduer giver bl.a. et bedre indeklima, mindre træk og færre støjgener. Bor du et sted med meget støj, kan du overveje at skifte ruderne til lydrunder eller udskifte til lydisolerede vinduer. På den måde kan du reducere udefrakommende støj.

TIP // Nye vinduer er sværere for tyven at bryde op og kan derfor mindske risikoen for indbrud.

DINE VINDUER ER EN FLUGTVEJ

I enfamiliehuse skal der som udgangspunkt være mindst én redningsåbning direkte til det fri fra hvert beboelsesrum og fra køkkenet. Det kan dreje sig om et vindue, en dør eller en lem. Redningsåbningens frie højde skal være minimum 60 cm, og den frie bredde skal være minimum 50 cm. Højde plus bredde skal være mindst 150 cm. Dette gælder også for dine vinduer. Er vinduet din flugtvej, må det højst være placeret 1,2 meter over gulvet inde i huset.

TIP // Husk at undersøge flugtvejsreglerne, hvis du bygger om eller til.

DIN PERSONLIGE HÅNDVÆRKER VI SÆTTER EN ÆRE I KVALITET

Vi kan hjælpe dig med:

- Snedkerarbejde
- Tømrerarbejde
- Murerarbejde
- Forsikringsskader

FYRSTENBORG
SNEDKER & TØMRER

Tlf. 25 60 92 90 / niels@fyrstenborg.com / fyrstenborg.com

Giv dit hus et personligt præg med dine drømmevinduer

Dannebrogsvindue

Det klassiske dannebrogsvindue består af to fag og fire ruder, så det, som navnet antyder, ligner et flag. Ved de fleste forhandlere har du dog mulighed for at kombinere antallet af fag og ruder.

Palævindue

Denne type vindue er ofte udformet som et dannebrogsvindue, men har lodrette sprosser foruden de vandrette. Det ligner derfor, at vinduet består af mange små ruder.

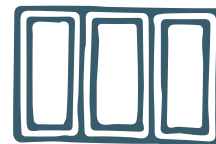
Frederiksbergvindue

Dette vindue minder om et trefags dannebrogsvindue, men det midterste fag består kun af en enkelt rude.

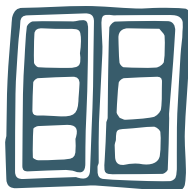
FAKTA

På sparenergi.dk kan du tage et kig i Bygningsguiden og finde gode råd til, hvordan du bedst renoverer eller udskifter dine vinduer samtidig med, at du bevarer husets arkitektur.

Vindue i fag

En simpel vinduestype, som kan bestå af et, to, tre eller fire fag, og som næsten altid er sidehængt. På illustrationen ses et trefagsvindue.

Bondehusvindue

Bondehusvinduet kan bestå af et, to, tre eller fire fag og adskiller sig fra et vindue i fag ved at være opdelt med vandrette sprosser.

BIL MED STIL

Hastigheden på opladning af elbiler er steget kraftigt i 2018.
Kilde: www.danskelbilalliance.dk

En elmotor er næsten lydløs! Det gør den ikke bare behagelig for dig, men også for dine omgivelser.

Går du og overvejer at skifte bilen ud - og måske endda til en mere miljøvenlig slags? Både el- og brint-bilen er ved at vinde frem i hele Europa, og det er der gode grunde til. Bilerne udleder nemlig ingen CO₂, når de kører, og så er de langt billigere at "tanke op" end benzin- og dieselmotorerne.

FULD FART FREM!

Danmark retter i stigende grad fokus mod det skrantende miljø, som især belastes af forureningen fra motorkøretøjer. Derfor er vi, som mange andre lande, begyndt at se os om efter alternativer til biler med forbrændingsmotor. El- og brintbilerne bliver af den grund også mere og mere populære i Danmark. De er nemlig et fremragende alternativ til de forurenende biler, vi har i dag.

ELBILEN

Elbilen kører, som navnet antyder, på el. I stedet for en forbrændingsmotor har elbilen en elmotor, som drives af batterier. I modsætning til en benzin- eller dieselmotor udleder elbilen ingen CO₂ under kørslen. Der udledes dermed kun CO₂ under produktionen af el, og denne mængde er betydeligt lavere end CO₂-udslippet fra benzin- og dieselmotorer. Kommer elbilens strøm fra

vindmøller eller solceller, udledes der ingen CO₂ overhovedet.

BRINTBILEN

Brintbilen er egentlig bare en variant af elbilen. Den bruger brint som brændstof og drives ligeledes af en elektrisk motor, men den får strøm fra en brændselscelle i stedet for et batteri. Det betyder også, at den selv producerer den strøm, som driver elmotoren. Ligesom elbilen udleder den ingen CO₂ under kørsel, hvilket gør den betydeligt mere miljøvenlig end biler med forbrændingsmotor.

LADE-LØSNINGER

Der kommer flere og flere steder rundt omkring i landet, hvor du kan lade din el- eller brintbil, og flere af modellerne kan også hurtiglades. Hurtiglading betyder, at du kan oplade 80 procent af batteriets kapacitet på under én time - selv-

følgelig afhængig af modellen. Samtidig kan du få installeret en ladeboks ved din husstand. Du får altså din egen lille tankstation, så du altid kan lade din elbil op derhjemme.

TIP// På www.ladekortet.dk/ kan du holde dig opdateret på, hvor i landet du kan lade din elbil.

HYBRIDBILEN

En hybridbil er en kombination af en elbil og en benzinbil, som både består af en elmotor og en benzinmotor. Bilen vælger automatisk den motor, som er mest effektiv under kørslen. Elmotoren benyttes som oftest ved lave omdrejninger, fx hvis du holder i kø. Her er forbrændingsmotoren nemlig ikke særlig effektiv. Elmotoren får tilført strøm, når bilen bremser og oplader herved sig selv.

HAR DU TJEKKET

at dit gør-det-selv-projekt ikke kræver autorisation?

ER DU KLÆDT PÅ TIL GØR-DET-SELV-ARBEJDE?

Værktøj og sikkerhedstøj er det vigtigste tøj i gør-det-selv-garderoben, og hvis du samtidig har de helt rigtige accessories i form af materialer, er du sikker på at overholde gør-det-selv-dresscoden.

Måske synes du, at der er en vis charme i at fikse hele boligen selv, eller måske er du mere typen, som bare ordner de små mangler og skavanker og lader de professionelle om de mere omfattende håndværkeropgaver. Og der er penge at spare ved at gøre-det-selv, men det kræver selvfølgelig, at du har den rette viden til at gennemføre et projekt. Ellers ender du med at gøre mere skade end gavn eller stå med et halvfærdigt projekt, og det kan blive en dyr fornøjelse.

1. HAV VÆRKTØJET I ORDEN

Det er selvfølgelig klart, at du har brug for mere avanceret værktøj, hvis du renoverer hele huset selv, end hvis du bare slår et søm i væggen i ny og næ. Inden du går i gang med et projekt, er det derfor en god idé at tage et kig ned i værktøjskassen. Finder du ikke det rigtige værktøj her, så smut ned i dit lokale byggemarked. Er du helt grøn på gør-det-selv-området, kan du anskaffe en begynder-værktøjskasse med de mest basale ting. Så kan du nemt ordne mindre reparationer i hjemmet.

TIP// Dæk af, så du ikke ødelægger andre ting, mens du gør-det-selv, eller sørg for at lave dit projekt et sted, hvor der ikke er risiko for at lave materielle skader.

2. SKAF DE RIGTIGE MATERIALER

Når du går i gang med et gør-det-selv-projekt, er det vigtigt, at du anskaffer de helt rigtige materialer. Her er det en god idé at tjekke kvalitet og holdbarhed. Det kan godt betale sig at investere i ordentlige materialer, for ellers risikerer du, at du kommer til at lave hele projektet om. Er du ikke den helt store gør-det-selv-guru, kan du få gode råd og vejledning i byggemarkedet.

TIP// Udregn materialeforbruget, inden du køber. Så undgår du at spille penge på noget, du alligevel ikke får brugt.

3. "BRUG DOG HOVEDET..."

...sagde manden til blondinen, som var i gang med at slå et søm i væggen med en banan - og sådan endte hun på skadestuen med en flænge i panden.

Hvert år må mere end 17.000 danskere forbi skadestuen, fordi de er kommet til skade under gør-det-selv-arbejde. Sørg for, at du har det rigtige sikkerhedsudstyr, når du går i gang. Det kan for eksempel være sikkerhedsbriller, -sko, -bukser og -handsker. Skal du stå ved en larmende maskine, er et høreværn en god investering, og er der risiko for nedfald af materialer, så husk en sikkerhedshjelm.

Tænk dig om og prioritér altid sikkerheden - også selvom du bare lige skal fikse et par småting.

TIP// Læs altid brugsanvisningen til elektrisk værktøj, inden du går i gang.

FAKTA

Brug dit lokale byggemarked
Her finder du:

- › Alt slags værktøj
- › Et stort udvalg af materialer og udstyr
- › Sikkerhedstøj
- › Gode råd og vejledning

Har du

INDRETTET?

Eller har du bare rettet ind?

Er du aldrig rigtig kommet på plads i dit hjem, eller står du bare og mangler inspiration til, hvordan du kan friske din bolig op? Mette Rørdam, indretningsarkitekt og ejer af IndretningsAkademiet, giver dig her 10 tips og tricks til indretningen.

HVAD KAN DU LIDE?

Det første, du bør gøre, hvis du vil ændre i indretningen derhjemme, er at spørge dig selv, hvad du egentlig kan lide. Hvilke farver holder du af? Hvilke træsorter synes du, er pæneste? Få sat nogle ord på din smag - så er det langt nemmere at anskaffe de rigtige ting.

DIT HJEM SKAL VÆRE PERSONLIGT

Når du viser dit hjem frem, viser du også en del af dig selv frem. Du har en historie, og den må man gerne kunne se. Behold de ting, som har en historisk værdi for dig/er og supplér eventuelt med nye farver og mere moderne tilbehør.

SKIFT IKKE ALT UD

Det er slet ikke nødvendigt at skifte alle møblerne og lamperne ud, hvis du vil sætte et nyt præg indendørs. Skift eventuelt en lampe eller et møbel ud og se, hvor meget det gør ved udtrykket i dit hjem.

UDVID MED SPEJLE

Har du et lille rum, kan du få det til at virke større, hvis du hænger spejle op. Det skaber en dybde i rummet.

BEGRÆNS TRÆSORTERNE

Når du vælger møbler, er det en god idé at tænke over træsorten, og om den passer til de øvrige møbler. For mange forskellige træsorter skaber uro, så find ud af, hvad du bedst kan lide og hold dig til det.

ORDENTLIG BELYSNING

En lille hyggelampe kan være meget rar, men det er vigtigt, at der er ordentlig belysning i dit hjem. Sørg for, at der er nok lamper til at skabe en god belysning.

GØR HJØRNERNE LEVENDE

Rummenes hjørner kan hurtigt komme til at virke lidt døde og triste. Du kan give rummene nyt liv ved fx at stille en lampe eller en figur i et af hjørnerne.

RUM-INNDEL

Har du en meget stor stue, kan du med fordel rum-inddele. De fleste sætter alle møblerne ude langs væggen, men der er ikke noget i vejen for, at du udnytter rummet. Du kan fx inddele rummet med en sofa eller en reol.

Mette Rørdam,
Indretningsarkitekt og ejer
af IndretningsAkademiet.

GØR ENTRÉEN HJEMLIG

Entréen er det første, du ser, når du kommer hjem, og det første dine gæster ser, når de besøger dig. Selvom du nok ikke opholder dig så meget i entréen, er det en god idé at få sat skik på rummet, så du føler dig hjemme, så snart du træder ind. Sørg for, at der er knager til alle jakkerne og en skoreol til skoene, så alting har en plads, hvor det hører til.

FAKTA

SPØRG EN PROFESSIONEL

Det kan godt betale sig at spørge en professionel til råds. Her kan du tage fat i din lokale indretningsarkitekt eller søge hjælp hos din møbelforhandler. Den faglige ekspertise betyder, at du får optimeret de helt rigtige steder i dit hjem, så du ikke ender med at udskifte noget, der egentlig fungerer fint.

GØR MINDERNE LEVENDE MED EN VIDEOBOG

Genopfrisk minderne med en videobog, hvor du kan se levende billeder af venner og familier og genleve de hyggelige stunder.

Hvad er en videobog?

- En fysisk bog med en skærm
- Kan afspille egne film og billeder
- Oplades nemt og har 2 timers batteritid
- Nemt at ændre indholdet
- Har god lyd, så man får den rigtige stemning
- Gør dine minder levende
- Knapper med skru op og ned, start/ pause og næste film

Vide▶-bog.dk

En videobog kan bruges af folk i alle aldre ligesom en fotobog
– se de mange forskellige videobøger på www.video-bog.dk

Har du HUSKET ADVOKATEN?

KONTAKT

...dit advokatfirma og hør, hvordan de kan hjælpe dig under dit næste byggeprojekt eller renoveringsarbejde.

En advokat? Er det ikke sådan en, man kontakter, når problemerne er opstået? Ikke nødvendigvis. Hvis du skal renovere eller bygge om, kan det faktisk være en rigtig god idé at have en advokat med på sidelinjen fra starten.

FAKTA

En advokat med kompetencer inden for entrepriseret kan rådgive om:

- › Entreprisekontrakter
- › Betalingsgange
- › Rådgiverkontrakter
- › Tvister, herunder førelse af rets- og voldgiftssager (strid mellem parter)
- › Syn og skøn
- › Sagkyndige beslutninger
- › Ejendomsprojekter

HUSK ENTREPRISEKONTRAKTEN

En entreprisekontrakt er en betegnelse for en aftale, der er indgået med en håndværker vedrørende et byggeri. De findes i mange forskellige variationer og udgaver. Selvom entreprisekontrakten er en bindende aftale, kan det alligevel være fornuftigt at have en advokat med ind over projektet. Advokaten kan sørge for, at hele processen forløber korrekt, og han eller hun kan hjælpe dig, hvis der opstår uenighed om arbejdets kvalitet, materialevalget, betalingen eller lignende.

ADVOKATEN GUIDER DIG SIKKERT GENNEM BYGGE-JUNGLEN

Vælger du at renovere din bolig, er det ikke usædvanligt, at der indgås flere fagentrepriser. Det betyder, at hver håndværker har ansvaret

for et bestemt stykke arbejde. Det kan være svært for en privatperson at holde styr på, hvem der tager sig af hvad, og hvem der har ansvaret for et konkret område. Og det er netop dén slags, en advokat kan hjælpe dig med at holde styr på og danne overblik over.

EN GOD INVESTERING

Når du renoverer eller bygger om eller til, investerer du samtidig i dit hus, og der er ofte mange penge på spil. Derfor bør du også se advokatrådgivning som en investering, hvor du undgår ekstraudgifter på grund af fejl og mangler. Advokaten sørger for, at entreprisekontrakten er entydig, og at der ikke kan sås tvivl ved dens indhold. Opstår der uenighed om entreprisekontrakten, kan det i værste tilfælde ende i retten, og det fordyrer dit byggeprojekt markant.

FAKTA

På forsikringsguiden.dk kan du sammenligne priser og finde den forsikring, der passer dig bedst.

FORSVARLIGE FORSIKRINGER

Opdater dine forsikringer og spar penge.

Har du gennemgået alle dine forsikringer i løbet af de sidste to år? Rigtig mange glemmer at tjekke deres forsikringer løbende, når først de har tegnet dem, og det kan resultere i, at de er u hensigtsmæssigt forsikret. Er der sket større ændringer i dit liv, er det en god idé at gennemgå forsikringerne og eventuelt omlægge dem, så de passer til din nuværende tilværelse. Du får her fem tips til, hvordan du kan spare penge på dine forsikringer uden at gå på kompromis med sikkerheden:

1. SAML FORSIKRINGERNE

Hos mange forsikringsselskaber udløser det en rabat, hvis du samler dine forsikringer hos dem. Ofte drejer det sig om, at du som minimum skal have tre forsikringer hos det samme forsikrings-selskab.

2. BETAL ÅRLIGT

Det kan være fristende at betale dine forsikringer månedligt, så det hele kører jævnt på budgetkontoen, men faktisk kan det være en god idé at betale årligt. Betaler du løbende, vil du som regel opleve, at der kommer et gebyr på.

3. TJEK, AT DIT INDBO IKKE ER OVER- ELLER UNDERFORSIKRET

Når du forsikrer dit indbo, er det vigtigt, at du angiver den rigtige værdi. Er din indbosum sat for højt, er du overforsikret. Jo højere du sætter din indbosum, jo mere skal du betale i forsikring. Du kan dog aldrig få udbetalt mere i erstatning, end dine mistede ejendele er værd. Er du derimod underforsikret, betyder det, at du har angivet, at dit indbo er mindre værd, end det reelt er tilfældet. Her risikerer du, at du ikke får alt dit tabte indbo erstattet, hvis der fx opstår brand i dit hjem. Det er derfor en god idé at få vurderet værdien af kostbare smykker, kunst og design-møbler, så du kan angive en korrekt indbosum.

4. TILPAS BILFORSIKRINGEN

Antallet af kilometer, du kører i din bil om året, er afgørende for prisen på din bilforsikring. Derfor kan du også med fordel tjekke, om det kilometerforbrug, du har oplyst på din bilforsikring, stemmer overens med det faktiske kilometerforbrug. Har du fx fået nyt arbejde, hvor der ikke er så langt frem og tilbage som tidligere, så husk at opdatere din bilforsikring.

5. UNDGÅ DOBBELTFORSIKRING

Det er ikke utænkeligt, at der er overlap i dine forsikringer. Har du købt nyt elektronik, er du måske dækket ind både gennem forretningen og gennem din elektronikforsikring. Du kan dog ikke få erstattet den samme ting to gange, og derfor kan det slet ikke betale sig at forsikre det samme område to forskellige steder. Det samme gør sig gældende med din rejseforsikring, hvor ikke alle ved, at man er dækket ind via sit MasterCard.

FAKTA

Du bør gennemgå dine forsikringer, hvis:

- › der er blevet flere eller færre i husstanden
- › nogle i husstanden har fået nyt job
- › du er blevet skilt
- › du/I har bygget om
- › du/I har skiftet bolig
- › du har øget værdien af dit indbo ved køb af fx kunst eller smykker

Følg strømmen

I dag findes der et væld af apparater og funktioner i dit hjem, som kræver elektricitet. Følg strømmen og få kigget på dine elinstallationer.

En af de vigtigste grunde til, at det er fornuftigt at søge hjælp hos en professionel elektriker, er sikkerhedsmæssige årsager. Rigtig mange boligejere lever med skjulte fejl, der er så alvorlige, at de er i stand til at starte en brand. En stor del af husbrandene i Danmark kan undgås, hvis man lader en autoriseret elektriker om opgaverne. Ud over brandfare er der også stor sandsynlighed for, at du får elektrisk stød, hvis du selv forsøger at udføre elektriker-opgaver. Ud over ubehaget ved at få stød kan det også være forbundet med fare for dit ve og vel.

HOLD ØJE MED FARESIGNALERNE

Måske bliver du bare irriteret, hvis sikringerne ofte går, men det kan sagtens være et tegn på, at der er noget galt med elinstallationerne.

I så fald bør du få det tjekket af din lokale elektriker. Er stikkontakterne varme eller misfarvede, bør du også få en ekspert til at se på dem.

Selvom en bolig ser pæn og ordentlig ud, kan man få sig lidt af et chok, når man kigger bag panelerne. Bør du i et hus af ældre dato, vil du højst sandsynligt finde en masse gamle ledninger og slidte elinstallationer. Fordi vi bruger mange flere elektriske apparater i dag, end vi gjorde for bare 40 år siden, er det et problem, hvis dine elinstallationer ikke er egnet til den udvikling.

FÅ HJÆLP AF DIN LOKALE ELEKTRIKER

Som udgangspunkt bør du aldrig arbejde med strømrelaterede ting, med mindre du er helt sikker på, hvad du foretager dig. Derudover skal du

selvfølgelig også være opmærksom på, at det ikke er alt med elektricitet, som du må ordne selv, medmindre du er autoriseret. Det er derfor også en rigtig god idé, at du tjekker, hvilke regler der er på området, inden du går i gang, og at du søger hjælp hos en professionel.

Oplever du gener med dine elinstallationer, bør du straks kontakte din lokale elektriker. Du kan selvfølgelig også få hjælp, hvis du ønsker ny belysning i din bolig, eller du gerne vil have inkorporeret flere stikkontakter i dit hjem.

FAKTA

SPAR SELV VED AT...

- › vælge de mest energieffektive apparater - se energimærkningen og gå efter hvidevarer med energimærke A eller bedre.
- › bruge bærbare computere og tablets i stedet for den stationære.
- › fylde vaskemaskinen eller opvaskeren helt op, inden du tænder den.
- › bruge tørresnoren i stedet for tumbleren.
- › slukke på kontakten, så du undgår standby-forbrug.

På danskeenergi.dk kan du få flere gode elspareråd.

SKIFT TIL LED-PÆRER

En LED-pære holder gennemsnitligt 15-30 år, mens en glødepære, sparepære eller halogenpære kun holder 1-2 år. LED-pæren bruger desuden mindre strøm, så du sparer også på forbruget.

Udregn din besparelse på www.greenline.dk

TIP//

Læs mere om elsikkerhed på sik.dk

UDNYT BRÆNDE- OVNEN OPTIMALT

Det luner lidt ekstra, når der er penge at spare.

Der er ingen tvivl om, at danskerne er glade for brændeovne. I Danmark er der omkring 750.000 brændeovne og pejseinstanser, og der er altså også noget helt særligt over det, når flammerne danser, og brændet knitrer. Det er hygge, når det er allerbedst. Men de gamle brændeovne forurener, og de bruger betydeligt mere brænde end nyere ovne.

NYERE OVNE ER BEDRE FOR MILJØET

Det er især i det kølige vinterhalvår, at danskerne fyrer op i brændeovnene, men det er ikke uden konsekvenser. En brændeovn fra før 2005 forurener nemlig 3 til 5 gange så meget som en ny ovn. I dag kan du få en svanemærket ovn, som er langt bedre for miljøet.

SPAR PENGE MED EN NY OVN

Det er ikke kun på forureningsfronten, at der er plads til forbedringer. En ovnmodel produceret efter 2015 udnytter brændet langt bedre end

en gammel ovn, og det betyder, at du kan fyre billigere, end du gør nu. Faktisk bruger en brændeovn produceret efter 2015 gennemsnitligt 19 procent mindre brænde end modeller fra 1991 til 2005.

FAKTA

Skrotpræmien er genindført

Regeringen har valgt at genindføre skrotpræmien for gamle brændeovne frem til den 31. december 2020. Er din brændeovn produceret før 1995, får du altså et tilskud på 2.215 kr. for at skrotte den – og det gælder både i helårsboliger og feriehuse.

Læs mere på www.bolius.dk

FAKTA

Sådan udnytter du brændet mest muligt

- › Brug kun tørt træ.
- › Brug aldrig overfladebehandlet træ eller husholdningsaffald.
- › Sørg for, at brændestykkerne er 5-6 cm i diameter.
- › Læg brændet samlet og i samme retning, så det kan "holde på varmen".
- › Tænd op i toppen, så flammerne kan brænde oppefra og ned.
- › Skru først ned for luften, når flammerne er blevet lyse.
- › Læg 4 til 6 stykker brænde på ad gangen – både når du tænder op, og når du holder liv i ilden.
- › Beskyt ovns bund ved at lade 3-4 cm aske ligge – det isolerer og beskytter.
- › Tjek, at røgen udenfor er klar.

Magasinet

Boligforbedring

